T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 21.10.2026
Sayı: 7262

51747

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf TEKİN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

Ülkemizde giderek daha fazla genç, geleceğini kendi ülkesinde kurmak yerine yurt dışında eğitim alma ve yaşama seçeneklerini değerlendirmektedir. Gençlerin başka ülkelerde eğitim görmeyi tercih etmesinde yalnızca yabancı dil öğrenme veya farklı kültürleri tanıma isteği değil, Türkiye'deki eğitim maliyetleri, ekonomik koşullar, istihdam olanakları ve gelecek kaygısı da etkili olmaktadır. Bazı ülkelerdeki üniversitelerin eğitim ücretlerinin Türkiye'deki özel üniversitelere kıyasla daha uygun olduğu yönündeki değerlendirmeler, gençlerin yurt dışına yönelmesini hızlandırmaktadır.

Gençler arasında yapılan araştırmalarda, başka bir ülkenin vatandaşlığına sahip olmaları durumunda Türkiye'den ayrılmayı düşüneceklerini belirtenlerin oranının yüzde 64'e yükseldiği, Ülkemizde iş bulmak için neyin gerekli olduğu sorusuna ise gençlerin yüzde 74'ü "torpil ve kayırmacılık" yanıtını vermektedir. Bu oranlar, araştırmaların kapsamı ve yöntemi dikkate alınarak değerlendirilmekle birlikte, gençlerin ülkemizdeki fırsat eşitliğine ve geleceklerine ilişkin ciddi kaygılar taşıdığını göstermektedir.

Üniversite mezunu gençlerin iş bulmakta zorlandığı, kamudaki işe alımlarda ve kariyer fırsatlarında liyakat ilkesinin yeterince gözetilmediğine yönelik tartışmaların sürdüğü bir ortamda, gençlerin ülkesine duyduğu güvenin zedelenmesi önemli bir toplumsal sorundur. Gençlerin emeği, bilgisi ve yeteneği yerine kişisel bağlantıların belirleyici olduğu düşüncesine kapılması, yalnızca bireysel geleceklerini değil, ülkemizin nitelikli insan kaynağını ve ekonomik kalkınma potansiyelini de olumsuz etkilemektedir.

Gençlerin ülkelerinde kalmak için nedenler aradığı değil, ülkelerinden ayrılmak için fırsat kolladığı bir tablo, eğitim ve istihdam politikalarının bütüncül biçimde değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1. Son beş yılda ülkemizden yurt dışına eğitim amacıyla giden öğrenci sayısı yıllara ve ülkelere göre kaçtır? Bu öğrencilerin ne kadarı eğitimini tamamladıktan sonra Türkiye'ye dönmüştür?

2. Türkiye'deki devlet ve vakıf üniversitelerinin yıllık eğitim ücretleri ile tercih edilen yabancı ülkelerdeki üniversitelerin ücretleri karşılaştırıldığında Bakanlığınızın elinde bir maliyet analizi bulunmakta mıdır?

3. Gençlerin yurt dışında eğitim alma ve yerleşme eğilimlerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir araştırma var mıdır? Varsa bu araştırmanın sonuçları nelerdir?

4. Başka bir ülkenin vatandaşlığına sahip olmaları durumunda Türkiye'den ayrılmayı düşüneceklerini belirten gençlerin oranının yüzde 64 olduğu yönündeki araştırma sonuçları Bakanlığınızca incelenmiş midir? Bu eğilimin nedenlerine ilişkin hangi çalışmalar yürütülmektedir?

5. Türkiye'de iş bulabilmek için torpil ve kayırmacılığın gerekli olduğunu düşünen gençlerin oranının yüzde 74 olduğu yönündeki araştırma bulguları hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir? Bu algıyı gidermek için hangi somut adımlar atılmıştır?

6. Personel alımlarında mülakat uygulamasının kaldırılması nesnel, şeffaf ve denetlenebilir olmasını sağlamak, kayırmacılık iddialarını önlemek amacıyla yeni bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz? Bu konuda seçim meydanlarında verilen sözler ne zaman tutulacak?

7. Son beş yılda üniversite mezunu gençlerin işsizlik oranı, eğitim düzeyine ve yaş gruplarına göre nasıl değişmiştir? Alanında iş bulamayan veya eğitimine uygun olmayan işlerde çalışmak zorunda kalan gençlere ilişkin veriler nelerdir?

8. Nitelikli gençlerin yurt dışına yönelmesini azaltmak amacıyla genç istihdamını artırmaya, adil işe alım süreçlerini güvence altına almaya ve eğitim maliyetlerini düşürmeye yönelik herhangi bir çalışmanız var mıdır?

9. Gençlerin ülkelerinde kalabilecekleri, emeklerinin karşılığını alabilecekleri ve geleceklerini güvenle planlayabilecekleri bir ortam oluşturmak amacıyla eğitim, istihdam ve liyakat politikalarında kapsamlı bir reform yapılması düşünülmekte midir?